

اصول و مفاهیم پایه مدیریت پیمان در ساختارهای اجرایی پروژه‌های عمرانی

احسان کاویانی

کارشناسی ارشد مهندسی عمران گرایش ژئوتکنیک، دانشگاه آزاد ملایر

چکیده

عوامل اجرایی پروژه‌ها (مشاوران، پیمانکاران و ...) نقش مهمی را در هر پروژه‌های عمرانی خواهد داشت. تشخیص صلاحیت تک تک پیمانکاران توسط هر دستگاه دولتی کاری زمان‌بر و پرهزینه است. لذا، جهت تسهیل و وحدت رویه تشخیص صلاحیت عمومی توسط نهادهای ذی‌ربط انجام می‌گیرد. در هر پروژه اجرایی سه عامل اصلی درگیر هستند، عبارت‌اند از: کارفرما، طراح و سازنده، که این عوامل می‌توانند واحدهایی نظیر مدیریت طرح، مدیریت پروژه و مدیریت ساخت را نیز به صورت مجزا یا ترکیبی از واحدهای نامبرده شده در کنار خود داشته باشند. این عوامل به شکل‌های متفاوت می‌توانند در کنار یکدیگر باهم همکاری نمایند و با حذف یا ادغام بعضی واحدها در هم، روش‌های گوناگون ساختار اجرایی پروژه شکل گیرد. با توجه به شرایط پروژه سرمایه‌گذار، می‌تواند برای اجرای پروژه سیاست‌گذاری نموده و مناسب‌ترین روش اجرا را انتخاب نماید. هرچه واحدهای مختلف پروژه شامل مهندسی، تأمین، اجرا و مدیریت پروژه تحت سیستم‌های اجرایی یکپارچه‌تر و سطوح کمتری صورت پذیرد، هماهنگی و کنترل پروژه آسان‌تر و موانع اجرایی کمتر است. اما به همین میزان امکان استفاده از توان پیمانکاران داخلی، انتقال تجربه و بومی‌سازی تکنولوژی، اقتصادی نمودن قیمت پروژه، سخت‌تر و دور از دسترس می‌باشد. بنابراین در انتخاب سیستم اجرای پروژه، گزینه‌های متفاوتی به‌وسیله سرمایه‌گذاران و کارفرمایان بررسی می‌گردد و انتخاب مناسب‌ترین گزینه توسط عوامل تصمیم‌گیرنده، سود و عاید فراوانی را نصیب صاحبان پروژه و اقتصادی ملی می‌نماید و تصمیمات نامناسب ضررهای فراوانی را به بار آورده و باعث از دست رفتن فرصت‌ها در عرصه ملی خواهد شد. به همین دلیل در این پژوهش با استفاده از مطالعه کتابخانه‌ای و اسنادی به بررسی دقیق اسناد و مدارک مرتبط، داده‌های موردنیاز جمع‌آوری شده راهکارهایی جهت بهبود مدیریت پیمان در ساختار اجرایی پروژه‌های عمرانی ارائه گردیده است.

واژه‌های کلیدی: مدیریت پیمان، مدیریت پروژه، ساختار اجرایی، کارفرما

مطالعات علوم کاربردی در مهندسی

دوره ۵، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۸، صفحات ۲۸ - ۱۹